

PATELLA KIRIKLARINDA TEDAVİ SONUÇLARI

Dr. H. İbrahim GÜREL*

Dr. Eyüp KARAKAŞ**

Dr. Sırrı AKSU*

Ö Z E T :

Patella kırığı sebebiyle tedavi gören 32 hastanın nihai durumu radyolojik ve klinik olarak incelendi. Ayrılmamış kırıklarda konservatif tedavinin uygun olduğu görüldü. Parçalı patella kırıkları sonucu yapılan total patellektominin diz fonksiyonlarında önemli kayba yol açmadığı anlaşıldı.

S U M M A R Y :

RESULTS OF TREATMENT IN PATELLAR FRACTURES :

In this study, 32 cases, treated for fracture of patella examined clinically and radiographically. It is concluded that undisplaced fractures should be treated by closed methods and total patellectomy does not impair knee function.

Patella kırıkları nadir olmayarak görülür. İyi tedavi edilmediği takdirde alt ekstremitte fonksiyonlarını azaltabilir. Bu bakımdan tedavi yönteminin iyi seçilmesinin önemi vardır. Patella esas olarak bir sesamoid kemiktir. Diz fonksiyonlarına olan etkisi tartışma konusudur. Bu sebeble tedavi yöntemleri de çeşitli olmaktadır (4, 6).

Patella kırıklarında konservatif ve cerrahi tedavi yöntemleri kullanılmaktadır. Cerrahi tedavi yöntemleri arasında osteosentez, kısmi patellektomi ve total patellektomi ameliyatları vardır. Bu metodlarının hangisinin daha iyi sonuç verebileceğini araştırmak için Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalında tedavileri yapılan 32 hastanın son durumları değerlendirildi. Tedavi yöntemleri elde edilen sonuçlara göre kıyas edildi.

(*) Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı Uzmanı

(**) Ortopedi ve Travmatoloji Anabilimdalı Öğretim Üyesi.

MATERYAL ve METOD :

Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalında 1976 - 1982 yılları arasında 52 hasta patella kırığı sebebiyle teşhis ve tedavi edilmiştir. Bu hastalardan 32 sinin tedavi sonrası takibi yapılarak sonuçları değerlendirilmiştir. Değerlendirmeye alınan hastaların en genci 18, en yaşlısı ise 55 yaşında idi. Ortalama yaş 33,9 olarak tesbit edildi. 28 hasta erkek, 4 hasta ise kadındı. En uzun takip süresi 2160 gün, en kısa takip süresi ise 60 gündü.

5 hasta konservatif, 27 hasta cerrahi yöntemlerle tedavi edildi. Cerrahi yöntemlerle tedavi edilen bir hastaya vida ile osteosentez yapıldı. 12 hastada kısmi patellektomi, 13 hastada ise total patellektomi ameliyat yapıldı.

Hastaların değerlendirilmesi klinik ve radyolojik bulgular puanlanarak yapıldı. Puanlamada Laskin'in (3) sistemi modifiye edilerek kullanıldı. Bu puanlama ile sonuçlar çok iyi, iyi, orta ve kötü olarak guruplandırıldı.

B U L G U L A R :

1976 - 1982 yılları arasında Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalında tedavi edilip değerlendirmeye alınan 32 hastanın beşinde konservatif tedavi yöntemi kullanılmıştı. Bu hastaların hepsinin sonucu çok iyi idi. Kısmi patellektomi yapılan hastaların 4 ü orta 3 ü iyi ve 4 ü ise çok iyi olarak değerlendirildi. Total patellektomi yapılan 2 hastada sonuç orta, 5 hastada iyi ve 6 hastada çok iyi olarak bulundu (Tablo : 1).

TABLO 1 : TEDAVİ METODLARINA GÖRE SONUÇLARIN DAĞILIMI.

Tedavi Şekli	Çokiyi - iyi	orta - kötü
Konservatif	5	—
Osteosentez	2	—
Kısmi patellektomi	7	5
Total patellektomi	11	2
Toplam	25	7

TARTIŞMA :

Sesamoid bir kemik olan patellanın kırıklarında diz eklemi kolayca etkilenmekte ve alt ekstremitte fonksiyonlarında kayıp meydana gelebilmektedir. Bu bakımdan tedavi yöntemlerinin iyi seçilmesi ve uygulanması gerekir.

Brooke (1), patellanın fonksiyonel bir organ olmadığını dolayısıyla çıkartılmasının fonksiyon kaybına yol açmayacağını bildirmiştir.

Jensenius (2) ise patellektomi yapılan hastalarda dizin distansiyon gücünde kayıp olmadığını bildirmiştir. Tokgözoğlu (5) ise parçalı kırıklarda patellektomi yapılmasını, eğer büyük bir parça varsa, bu parçanın bırakılarak kısmi patellektomi yapılmasını tavsiye etmiştir.

Araştırmanın yapıldığı klinikte de ayrılma göstermeyen patella kırıklarında konservatif tedavi uygulandı. Büyük bir parça varsa kısmi patellektomi, çok parçalı kırıklarda ise total patellektomi yapıldı.

Ayrılmamış kırıklarda aldığımız sonuçların çok iyi olması literatür sonuçları ile uygunluk göstermektedir (4, 5, 6).

Kısmi ve total patellektomi yapılan hastaların sonuçları incelendiğinde total patellektomi yapılanlardan çok iyi ve iyi guruba girenlerin yüzdesinin daha yüksek olduğu görülmektedir (Tablo : 2). Literatürde, total patellektomi yapılanlarda dizin ekstansiyon gücünde azalma olacağı bildirilmiştir (4). Bizim hastalarda bu durumun büyük bir problem yaratmadığı görüldü. Meydana gelen güç kaybı kısmi patellektomi yapılanlarla aynı oranda idi. Bu durum West (7) ve Wilkinson (8) un sonuçları ile uygunluk içindedir.

Sonuç olarak ayrılmamış patella kırıklarında konservatif yöntemlerle iyi sonuç alınabildiği, ayrılmış kırıklarda ise geride yeterli büyüklükte bir parça kalmayacaksa kısmi patellektomi yerine total patellektomi yapılmasının daha uygun olduğunu söyleyebiliriz.

KAYNAKLAR

- (1) Brooke, R. : The treatment of fractured patella by excision. A study of morphology and function. Brit. J. Surg. 24 : 733, 1937.
- (2) Jensenius, H. : On the results of excision the fractured patella. Acta Chir scandinav. 102 : 275, 1951.
- (3) Laskin, R.S. : Total knee replacement. The Orthopedic Clinics of North America, 1979.
- (4) Rockwood, C.A., Green, D.P. : Fractures, Lippincott Co. Philadelphia-Toronto, 1975.
- (5) Tokgözoğlu, N., Üzümcügil, D. : Hacettepe Tıp Cerrahi Bülteni, Cilt : 5, Sayı : 3, 1972.
- (6) Watson - Jones : Fracture and Joint Injuries, 15, Ed. Churchill - Livingstone, Edinburg, London and New York, Vol : 2, 1976.
- (7) West, F.E. : And results of patellectomy. J. Bone, Joint Surg. 44-A : 1089 - 1108, 1962.
- (8) Wilkinson, J. : Fracture of patella treated by total excision. J. Bone Joint Surg. 5913 : 352 - 354.